

Οι μνήμες δεν θα σβήσουν ποτέ...

> Τρία χρόνια από τη φονική πυρκαγιά στην Αρτέμιδα και αναμένουν ακόμη δικαιοσύνη

Οι πληγές της Αρτέμιδας δεν έχουν ακόμη σβήσει... Με τη βοήθεια του κυπριακού λαού που ολοκλήρωσε την αναδόμηση του κατεστραμμένου χωριού, τα τραύματα έχουν απαλύνει, αλλά οι μνήμες από τη φονική πυρκαγιά της 24ης Αυγούστου του 2007 δεν θα σβήσουν ποτέ... Όπως δεν θα στερηθούν και τα δάκρυα για τις 26 ψυχές που χάθηκαν άδικα στην φονική πυρκαγιά...

Την περασμένη Τρίτη, οι συγγενείς των νεκρών και οι χωριανοί τους ανηφόρισαν στη στροφή του θανάτου, στο σημείο όπου οι φλόγες κατέκαψαν τα περισσότερα θύματα. Εκεί, λίγο έξω από το χωριό, όσοι κατάφεραν να ζήσουν θυμήθηκαν τις συνθήκες που επικρατούσαν εκείνες τις μέρες του Αυγούστου. Στα λόγια τους, ξεχώρισαν οι λέξεις «δικαιοσύνη δεν έχει αποδοθεί»...

Υστερα από μεγάλες περιπέτειες της δικογραφίας, ο εισαγγελέας Πρωτοδικών Πύργου, Παναγιώτης Μειδάνης, κατέθεσε πρόσφατα το πόρισμά του προς το Δικαστικό Συμβούλιο Ηλείας, που συμπεριλαμβάνει τις προτάσεις του για την παραπομπή σε δίκη του νομάρχη Ηλείας, του δημάρχου Ζαχάρως και άλλων στελεχών της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας για το θάνατο (συνολικά) 36 ανθρώπων στη διάρκεια των πυρκαγιών του 2007 στην Ηλεία. Συγκεκριμένα, ο εισαγγελέας θεωρεί ότι πρέπει να παραπεμφθούν στο Τριμελές Εφετείο Πλημμελημάτων Πατρών (λόγω ειδικής αρμοδιότητας) οι: α) Σοφία Νικολοπούλου, οικοκυρά, κάτοικος Παλαιοχωρίου Ζαχάρως Ηλείας, β) Χαράλαμπος Καφύρας, νομάρχης Ηλείας, γ) Παναγιώτης Χρονόπουλος, δήμαρχος Ζαχάρως, δ) Νικόλαος Μικαλόπουλος, αξιωματικός της Πυροσβεστικής, ε) Παναγιώτης Τσούρας, εποχικός πυροσβέστης και στ) Φώτιος Παπάς, τότε υπαρχηγός του Πυροσβεστικού Σώματος.

Παραπομπή εισαγείται ο εισαγγελέας για εμπρησμό στην Ηλεία και το θάνατο 36 ατόμων

Η απόδοση της Δικαιοσύνης στα θύματα της Αρτέμιδας δεν ήταν και τόσο... αυτονόητη. Ειδικά για τα 26 θύματα του χωριού, η αντεισαγγελέας Πύργου είχε αρχικά αποφασίσει να τεθεί η υπόθεση στο αρχείο, επειδή υποτίθεται ότι δεν είχε εντοπιστεί ποινικές ευθύνες για κανέναν αρμόδιο.

Κατά της διάταξης της αντεισαγγελέως, προσφυγές άσκησαν ενώπιον του Εισαγγελέως Εφετών Πατρών ο τραγικός πατέρας, σύζυγος και υιός των 6 τραγικών θυμάτων μελών της οικογένειάς του Πύργου Παρασκευόπουλος και η Χριστίνα Δρακοπούλου, αδελφή του εποχικού πυροσβέστη Ιωάννη Δρακοπούλου. Οι προσφυγές έγιναν δεκτές, με αποτέλεσμα η δικογραφία να αναληφθεί από τον εισαγγελέα Πρωτοδικών Πύργου.

Χρειάστηκε και η πολιτική απόφαση της νεοελεγχείας κυβερνήσεως Παπανδρέου, προκειμένου η υπόθεση να βγει από το αρχείο και να ξεκινήσει επιτέλους η διαδικασία απόδοσης ευθύνων...

Σύμφωνα με την πρόταση του εισαγγελέα Πρωτοδικών Πύργου Παναγιώτη Μειδάνη, οι ποινικές ευθύνες των εμπλεκόμενων στην υπόθεση εντοπίζονται στα εξής εννέα σημεία:

1 Δεν έλαβαν εγκαίρως τα προβλεπόμενα μέτρα, σύμφωνα με το σχέδιο «ΕΝΟΚΡΑΤΗΣ» για την πρόληψη και κατάσβεση της πυρκαγιάς και για τη διάσωση των ανθρώπων.

2 Ενώ την παραμονή (23/8/2007) της πυρκαγιάς (24/8/2007) εστάλη από τη Γενική Γραμματεία Πολ. Προστασίας (γ.γ. Αν. Φούλας) το με ίδια προμενυμία κατεπείγον έγγραφο, περί του ότι την επόμενη ημέρα (24/8) υπάρχει μέγας κίνδυνος και στον Νομό Ηλείας να υπάρξουν μεγάλες φωτιές και ότι θα έπρεπε να ενεργοποιηθεί ο μηχανισμός που προβλέπεται από το σχέδιο «Ενοκράτης», αυτοί (νομάρχης Ηλείας, δήμαρχος Ζαχάρως και όργανα της Πυροσβεστικής) αγνόησαν τελείως το έγγραφο αυτό, όπως και το σχέδιο «Ενοκράτης» και δεν προέβησαν εγκαίρως σε καμία προληπτική ενέργεια και ιδίως δεν μερίμνησαν, όπως είχαν εκ του νόμου υποχρέωση, για τη διάσωση των κινδυνευόντων κατοίκων.

3 Δεν συγκάλεσαν αμέσως, όπως επίσης είχαν υποχρέωση από το σχέδιο «Ενοκράτης», το ΣΝΟ (Συντονιστικό Νομαρχιακό Όργανο) στο πλαίσιο

του της νομαρχίας και το ΣΤΟ (Συντονιστικό Τοπικό Όργανο) στο πλαίσιο του δήμου, προκειμένου να σχεδιασθεί και να συντονιστεί ο τρόπος κατάσβεσης εν τη γενέσει τής τυχόν πυρκαγιάς και ιδίως για τη διάσωση των κινδυνευόντων κατοίκων των καίμενων περιοχών.

4 Χρησιμοποιήθηκαν παρανόμως τρεις εποχικοί πυροσβέστες ως πλήρωμα του καταστραφέντος πυροσβεστικού οχήματος, ενώ θα έπρεπε, οπωσδήποτε και βάσει του νόμου, να υπάρχει επικεφαλής και ένας έμπειρος μόνιμος πυροσβέστης. Αποτέλεσμα του γεγονότος αυτού ήταν, λόγω της απειρίας του πληρώματος, να χάσει την πορεία του το εν λόγω πυροσβεστικό όχημα, να σταθμεύσει παρανόμως στη μέση του δρόμου, να μηλοκαριστούν στο συγκεκριμένο σημείο επτά επιβατικά αυτοκίνητα και να καούν επί τόπου, τόσο τα εν λόγω αυτοκίνητα όσο και οι επιβάτες τους (σύνολο 24 στο σημείο εκείνο).

5 Δεν ειδοποιήθηκαν εγκαίρως οι εθελοντικές ομάδες πυρασφάλειας και ειδικότερα της εκεί υπάρχουσας εθελοντικής ομάδας «Τίμιος Σταυρός του Ερυθρού Σταυρού», για να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους κατά τις δύσκολες εκείνες στιγμές και

ιδίως για τη διάσωση των ανθρώπων.

6 Δεν ενεργοποιήθηκαν, ή μάλλον αδράνησαν προκλητικά, τα προβλεπόμενα γραφεία Πολιτικής Προστασίας, τόσο της Νομαρχίας όσο και του Δήμου Ζαχάρως, για να εφαρμόσουν το σχέδιο «Ενοκράτης» και για τη διάσωση των κατοίκων που κινδύνευαν από την πυρκαγιά.

7 Διότι, επίσης, η φωτιά στο σπίτι της Νικολοπούλου στο Παλαιοχώρι Ζαχάρως εμφανίστηκε και έγινε ορατή περί ώρα 2.15 και, όμως, ο υπεύθυνος και αρμόδιος πυροφύλακας Μίνθης Ζαχάρως δεν την αντελήφθη καθόλου και, επομένως, δεν ειδοποιήθηκε εγκαίρως ο Πυροσβεστικός Σταθμός Κρεστένων για να δράσει αμέσως. Η αλήθεια είναι ότι για τη φωτιά αυτή ειδοποιήθηκε την ώρα 14.40, δηλ. πολύ καθυστερημένα, πρώτα ο Πυροσβεστικός Σταθμός Κρεστένων από κάποιον ιδιώτη και μετά ο εν λόγω πυροφύλακας Μίνθης, από τον σταθμό Κρεστένων. Όπως ήταν φυσικό, το ειδικά σταθμευμένο εκεί κοντά πυροσβεστικό όχημα άργησε 25 και πλέον λεπτά (διότι τότε ειδοποιήθηκε) να ξεκινήσει για κατάσβεση, αλλά τότε ήταν πολύ αργά. Είναι δε αξιοσημείωτο, αυτό που αναφέρεται από πολλούς πυροσβέστες της περιοχής, ότι δηλ. εάν 10-15 λεπτά νωρίτερα είχαν ει-

δοποιηθεί και επενέβαινε το πυροσβεστικό όχημα, θα έβριθε η φωτιά στο σπίτι της Νικολοπούλου, και δεν θα επεκτεινόταν αυτή στα δάση με τις τραγικές συνέπειες. Ετσι, αποδεικνύεται ότι η πυροφύλακας Μίνθης δεν ήταν στη θέση του, οπότε υπάρχουν εγκληματικές ευθύνες, ή είχε κοιμηθεί, ή με κάτι άλλο άσχετο ασχολούνταν, οπότε και πάλι οι ευθύνες του ίδιου και των προϊσταμένων του είναι τεράστιες και πάντως είναι ποινικά υπεύθυνοι για τον τραγικό θάνατο τόσο ανθρώπων.

8 Διότι δεν υπήρχε κανένα σχέδιο και κανένας συντονισμός διάσωσης των ανθρώπων και μάλιστα στα δεν ειδοποιήθηκαν οι πρόεδροι και τα Τοπικά Συμβούλια για τον τρόπο βοήθειας και διάσωσης των κατοίκων. Ετσι αφέρθηκαν στην τύχη τους, επικράτησε πλήρης πανικός, έβγχαν μόνοι τους και οδηγήθηκαν στον θάνατο και στην καταστροφή.

9 Τέλος, από τον νομάρχη, τον δήμαρχο και την τοπική Πυροσβεστική δεν είχαν ληφθεί από πριν τα κατάλληλα μέτρα πυρασφάλειας, δεν είχαν ανοιχτεί και δεν είχαν καθοριστεί οι αγροτικοί και οι δασικοί δρόμοι και δεν είχαν διαμορφωθεί κατάλληλες αντιπυρικές ζώνες, αλλά και οι υπάρχουσες δεν είχαν καθαριστεί.

Όπως σημειώνεται στην εισαγγελική πρόταση, όλες οι άνω παραδείγματα των αρμόδιων οργάνων του Δημοσίου συνετέλεσαν αιτιωδώς στο να βρουν τραγικό θάνατο όλα τα παραπάνω θύματα.

ΟΡΓΗ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΟΛΙΤΙΚΟΥΣ

Όπως έγραψε στην ανταπόκρισή του από την Ηλεία ο δημοσιογράφος Μάκης Νοδάρης, «Οι πολίτες των πυρόπληκτων περιοχών καταγγέλλουν με οργή ότι οι δύο κυβερνήσεις της Ν.Δ. και του ΠΑΣΟΚ έπειξαν «προεκλογικές ζηριές» πάνω στα αποκαΐδια και στις πλάτες των πολιτών. Με τη Ν.Δ. να μοιράζει αφειδώς τριλιάρια μέχρι και σε τσιγγάνους από τα Πάννενα και με το ΠΑΣΟΚ να μοιράζει υποσέξεις, για «κάρσιμα» του χρόνου με... πολιτική λύση υπέρ των πυρόπληκτων και για ολοκληρωμένα σχέδια ανασυγκρότησης που παραμένουν στα χαρτιά».

ΤΙ ΛΕΝΕ ΣΤΟΝ «ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟ» ΟΙ ΣΥΓΓΕΝΕΙΣ ΤΩΝ ΘΥΜΑΤΩΝ

Ευγνωμοσύνη για τους Κύπριους

«Εκτός από τους Κυπρίους, δεν μας στάθηκε κανείς», λέει στον «Φιλελεύθερο» ο Σπύλιος Κάρτας, αδερφός της τραγικής μάνας που με τα τέσσερα παιδιά της άφησαν την τελευταία τους πνοή στην πυρκαγιά. Στη μνυτήρια αναφορά του, ο Γιώργος Παρασκευόπουλος, που έχασε γυναίκα, 4 παιδιά και μητέρα στη φωτιά σημειώνει: «Εκω το τραγικό «πρόνομιο» να είμαι από τους δυστυχέστερους ανθρώπους στον κόσμο. Είμαι ο πατέρας, ο σύζυγος και ο υιός των έξι τραγικών θυμάτων που έχασαν τη ζωή τους κάτω από πρωτοφανείς συνθήκες στις πυρκαγιές της 24ης Αυγούστου 2007 κοντά στην Αρτέμιδα... Και τώρα πρέπει να βρω τη δύναμη και να υπερβώ την τραγικότητά μου, τη συντριβή μου και την ανυπόφορη μοναξιά μου και να αγωνιστώ με όλες τις δυνάμεις να εντοπιστούν και να υποστούν τις συνέπειες οι υπεύθυνοι για το μεγάλο έγκλημα και το ασύλληπτο ξεκλήρισμα όλης της οικογένειάς μου και κατ' επέκταση όλων των θυμάτων της περιοχής».

«Δεν θα σταματήσουμε αν δεν αποδοθούν οι ευθύνες σε αυτούς που έκαψαν τους δικούς μας ανθρώπους»

«Δεν θα σταματήσουμε αν δεν αποδοθούν οι ευθύνες σε αυτούς που έκαψαν τους δικούς μας ανθρώπους», είπε στον «Φ» η Χριστίνα Δρακοπούλου.

Συγγενείς και χωριανοί καταγγέλλουν την αδιαφορία και εγκατάλειψη από την ελληνική Πολιτεία, καθώς και πολιτικά παιχνίδια που παίζονται στην πλάτη τους... Για μια ακόμη φορά, η αδιάρθρωτος γραφειοκρατία και ο δυσκίνητος και πολλές φορές παράλογος κρατικός μηχανισμός, σε συνδυασμό με την οικονομική κρίση, έχουν δημιουργήσει ένα «εκρηκτικό μείγμα» σε βάρος του αγροτικού κόσμου, με καταστροφικές επιπτώσεις στον κοινωνικό και οικονομικό ιστό της περιοχής. Παράγοντες της Τοπικής Αυ-

τοδιοίκησης στην Ηλεία συμφωνούν άλλωστε πως οι πληγές που άφησαν πίσω τους οι φλόγες, κυρίως στον αγροτικό κόσμο, δεν επουλώθηκαν ποτέ και η Πολιτεία όχι μόνο δεν προσπάθησε να τις κλείσει, αλλά σε κάποιες περιπτώσεις έδειξε προκλητική αδιαφορία που αγγίζει τα όρια του παραλόγου.

Τι ακριβώς συνέβη τρία χρόνια πριν

Καύρες που μετέδιδαν τη φωτιά σε απόσταση πολλών εκατομμυρίων μέτρων, πολλές διαδοχικές νέες εστίες και κάποιες από αυτές αργά το βράδυ ή και τις πρώτες πρωινές ώρες που προδίδουν εμπρησμούς, αλλά και έλλειψη συντονισμού των αρμοδίων που έκαναν τη φωτιά να κλείει ανεξέλεγκτα ανθρώπους, οπτικά και δάσος.

Παρόλο που κανείς «επίσημος» της ελληνικής Πολιτείας δεν το έχει κάνει ακόμη, ο περιβαλλοντολόγος και υποψήφιος διδάκτορας του Πανεπιστημίου Αθηνών Μιλτιάδης Αθανασίου επιχείρησε την επιστημονική αποτίμηση των πυρκαγιών του 2007. Ο περιβαλλοντολόγος βρέθηκε στα πύρινα μέτωπα με την ειδική εξάρτηση αυτοπροστασίας και κατέγραψε μέρα με τη μέρα την πορεία των πυρκαγιών στην Ηλεία, την Αρκαδία και την Μεσσηνία. Οι τεκμηριωμένες πυρκαγιές του παρελθόντος μπορούν και πρέπει να χρησιμοποιούνται ως εκπαιδευτικά βοηθήματα αλλά και ως πηγή δεδομένων για ερευνητικούς σκοπούς, ώστε να μην επαναληφθούν... Για να μοιραστεί να καταγράψει και να μελετήσει όσο το δυνατόν περισσότερες από τις πυρκαγιές του 2007, ο ειδικός διένυσε περίπου 12.500 χιλιόμετρα κυρίως με μοτοσικλέτα και ξόδεψε περισσότερες από 750 ώρες εργασίας στην ύπαιθρο. Με τις μετρήσεις και τις καταγραφές που πραγματοποίησε ο Μιλτιάδης Αθανασίου, οι ειδικοί επιστήμονες είναι σήμερα σε θέση να γνωρίζουν πώς κινήθηκαν οι πυρκαγιές του 2007, ποιες και πού ενόθησαν μεταξύ τους, που εξαπλώθηκαν με καύρες και πολλά άλλα.

Εξι πυρκαγιές ξέσπασαν σε 12,5 ώρες

«ΠΡΕΠΕΙ να είμαστε ιδιαίτερα προσεκτικοί όταν μιλάμε για συνθήκες σαν αυτές που επικρατούσαν το καλοκαίρι του 2007, γιατί ήταν πολύ δύσκολες και οδήγησαν τις πυρκαγιές σε ακραία συμπεριφορά. Οι έξι δασικές πυρκαγιές του τεκμηριώσα στην Πελοπόννησο τον Αυγούστο του 2007 ξέσπασαν σε χρονικό διάστημα 12,5 ωρών μεταξύ τους, είχαν διάρκεια από τρεις έως και εννέα ημέρες και οι πέντε από αυτές προκάλεσαν θανάτους πολιτών και πυροσβεστών», λέει στον «Φιλελεύθερο» ο Μ. Αθανασίου.

«Μέρα με τη μέρα, η κατάσταση γινόταν όλο και πιο δύσκολη και ξέφυγε από κάθε έλεγχο. Στις περισσότερες περιπτώσεις (ιδιαίτερα την 24η και την 25η Αυγούστου αλλά και τις επόμενες ημέρες σε μικρότερο όμως βαθμό) ήταν αδύνατο να τις αντιμετωπίσεις με άμεση προσβολή (δηλαδή στο μέτωπο) καθώς ξεπερνούσαν τα όρια αντιμετώπισης από τις επίγειες δυνάμεις, ακόμα και από τα εναέρια μέσα. Επιπλέον, ο καπνός και τα αέρια από την καύση δυσχεραίναν σημαντικά την αναπνοή και υπήρχε διαρκής κίνδυνος εγκλωβισμού πολιτών και πυροσβεστικών δυνάμεων», διηγείται.

Σύμφωνα με τις καταγραφές, σημαντικό ρόλο στην εξέλιξη της φωτιάς διαδραμάτισε η αλλαγή διεύθυνσης των ανέμων την 26η Αυ-

γούστου, μετατρέποντας τα νοτιοανατολικά και νότια τμήματα των περιμέτρων των πυρκαγιών σε νέα μέτωπα. Από την άλλη μεριά, ακριβώς λόγω αυτής της αλλαγής στη διεύθυνση του ανέμου, κατά την 26η Αυγούστου υπήρχαν μεγάλα

χρονικά διαστήματα νηνεμίας όπου, σε κάποιες περιπτώσεις, έδιναν την ευκαιρία έλεγχου. Αλλά κανείς δεν την εκμεταλλεύτηκε.

«Όταν οι μετεωρολογικές συνθήκες είναι δυσμενείς, καλούμαστε να καταστείλουμε πυρ-

καγιές με ακραία συμπεριφορά. Μία τέτοια περίπτωση ήταν η πυρκαγιά του Παλαιοχωρίου της 24ης Αυγούστου που έκαψε τον Καϊάφα και έφτασε τελικά μέχρι τη Νέδα, στα όρια με την Μεσσηνία, τις επόμενες ημέρες. Σε αυτήν την πυρκαγιά, την πρώτη ημέρα, χάθηκαν 23 συνάνθρωποί μας, πολίτες και πυροσβέστες», λέει ο κ. Αθανασίου. «Υπάρχουν όμως και πάρα πολλά παραδείγματα στην Ηλεία και την Αρκαδία όπου παρόλο που υπήρχε η δυνατότητα και ο διαθέσιμος χρόνος για αποψίλωση περιμετρικά των οικισμών από τους ίδιους τους κατοίκους, για την προστασία τους, κάτι τέτοιο δεν συνέβη και τα αποτελέσματα ήταν αυτά που γνωρίζουμε όλοι. Δυστυχώς είναι μία βαθιά ριζωμένη νοοτροπία που χαρακτηρίζει τους περισσότερους από εμάς, για την προστασία που πρέπει να μας παρέχει μόνο το κράτος και καθόλου εμείς στους εαυτούς μας, κατά την εκδήλωση φυσικών καταστροφών. Όμως οι φυσικές καταστροφές αυτής της έκτασης και έντασης μας υπογραμμίζουν πάντοτε τη μεγάλη σημασία της ενεργοποίησης των τοπικών κοινωνιών για την αυτοπροστασία τους και φυσικά την μεγάλη σπουδαιότητα της πρόληψης, ως συνιστώσα ενός εθνικού σχεδιασμού για το περιβάλλον», τονίζει.